# ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท(SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4

# The Relationship between Educational Administrators 's Roles and Inclusive Administration standard with SEAT Framework , the inclusive school with take leader role, Chiang-rai Primary Educational Service Area Office 4

สุรศักดิ์ ทองเจียว[1*] , พูลสุข หิงคานนท์[2] และเชิดศักดิ์ ศุภโสภณ[3]
Surasak Tonggieaw [1*] , Poonsuk Hingkanont [2] and Cherdsak Supasopon[3]

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 2) ระดับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดย

[1] ครูโรงเรียนอนุบาลเชียงของ จ.เชียงราย
[2] รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย
[3] ดร. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย
[*]Corresponding author; email: weeraphan.siririth@crc.ac.th
[1]Teacher at Anuban Chiangkhong School.Chiang Rai.
[2]Associated Professor,PhD ,Graduate School ,Chiangrai College
[3]PhD ,Graduate School ,Chiangrai College

ใช้ตารางสำเร็จรูปของเคร็จซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ( Stratified Random Sampling ) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหาร ตอนที่3 แบบสอบถามการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) มีลักษณะข้อคำถามตอนที่2 และ 3 เป็นแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่3 มีค่าความเที่ยง 0.98 และ 0.97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation )

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก( ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ) 2) มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก. (ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) 3) บทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ในระดับมาก (r= 0.72)

**คำสำคัญ** บทบาทของผู้บริหาร การเรียนร่วม มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

## Abstract

The purposes of this descriptive research were: (1) to study educational administrators 's roles of the inclusive school with take leader role Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 2) to investigate the Inclusive Administration standard with SEAT Framework in the inclusive school with take leader role , Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 3) to find The relationship between educational administrators 's roles and Inclusive Administration standard with SEAT Framework ,the inclusive school with take leader role , Chiang rai Primary Educational Service Area Office 4. The sample comprised 205 teachers who worked at. the inclusive school with take leader role, Chiangrai Primary Educational Service Area

Office 4. ( Stratified Random Sampling were use. The research tools comprised three sets of questionnaires, covering personnel data, educational administrators 's roles and Inclusive Administration standard with SEAT Framework. They were tested for reliability and validity. The reliability of the second and the third sets were both 0.98 and 0.97 . The statistical devices used for data analysis were both descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation and Pearson product- moment correlation coefficient.

The findings were as follows. (1) The educational administrators 's roles of the inclusive school with take leader role Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 at high level (2) the Inclusive Administration standard with SEAT Framework ,the inclusive school with take leader role , Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 at high level . Finally, (3) There was statistically significant positive correlation between educational administrators 's roles and Inclusive Administration standard with SEAT Framework at high level (r= 0.72)

**Keywords**: educational administrators's role, inclusive school, Inclusive Administration standard with SEAT Framework, Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4

## บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และ การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (Ministry of Education, 2002) ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้

อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 ได้ให้จำกัดความคนพิการว่า บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปกรณ์ด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อสามารถปฏิบัติกิจกรรมชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (Ministry of Education, 2008) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่ง การพัฒนาบุคคลนั้นมิได้จำกัดอยู่เพียงแค่การพัฒนาบุคคลที่มีความปกติเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นพัฒนาบุคคลที่มีความบกพร่องในด้านต่างๆรวมอยู่ด้วย

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โดยที่รัฐบาลได้พยายามทุ่มเททรัพยากร ปัจจัยต่างๆให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสให้ได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งเด็กทั่วไปและเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา แนวคิดที่ให้เด็กทุกคนได้เข้าสู่สถานศึกษาที่จัดไว้ โดยไม่แบ่งแยกเลือกปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินงาน โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยที่การเรียนร่วมเป็นการดำเนินการของโรงเรียนที่จะให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติจะช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตร่วมกัน ได้ในสังคมอย่างมีความสุขเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่บนพื้นฐานของปรัชญาและหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (Ministry of Education, 2002 ) 1) เรื่องสิทธิมนุษยชนเด็กทุกควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษา 2) การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรจัดให้เร็วที่สุดตั้งแต่แรกเริ่ม 3) การบำบัดและป้องกันการจัดบริการการศึกษาพิเศษให้มีบทบาทในการบำบัดรักษา และป้องกันเพื่อขจัดความไม่สามารถในการเรียนรู้ให้ลดลงจากเด็กโดยการหาวิธีการเรียนการสอน แบบต่าง ๆ มาทดแทน ซึ่งโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กที่มีความบกพร่อง ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งเป็นการจัดโปรแกรมการศึกษารายบุคคลตามความต้องการและความสามารถของเด็ก โดยจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ โดยให้เด็กทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและร่วมกิจกรรรมต่างๆอย่างทั่วถึง สิ่งสำคัญที่สุดคือ การให้โอกาสแก่คณะครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยพยาบาล แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด จักษุแพทย์ ได้มีโอกาสได้ทำงานร่วมกันเพื่อช่วยให้เด็กได้เจริญเติบโตตามความต้องการของบุคคล (Sriya, 2005)

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กปกติเรียนร่วมกับเด็กที่มีความพิการหรือความต้องการพิเศษในโรงเรียนที่เป็นแกนนำสามารถปฏิบัติงานเป็นแนวเดียวกัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้แนวทางมาตรฐานที่เรียกว่าโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียน (S-Student) ดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการ 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่นในโรงเรียน 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพการรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรับงาน 4) ด้านเครื่องมือ (T-Tools) ดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษากับเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างเหมาะสม (Office of Basic Education Commission, 2012)

ในการจัดการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร และเพิ่มความรับผิดชอบให้กับครูในโรงเรียนและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือกันเพื่อจัดการศึกษาให้รองรับนักเรียนพิการ ซึ่งการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลการเรียนร่วมได้นั้น (Somporn, ,2017) เสนอไว้ว่าปัจจัยที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนร่วมประการหนึ่งคือ ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทที่สำคัญ ในการให้นโยบายการสนับสนุน การวางแผนประชุมกำหนดเป้าหมาย การประสานงาน และการสร้างขวัญกำลังใจกับครูผู้สอน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล และมินซ์เบิร์ก ( Mintzberg อ้างใน Robbins et al, 2007 ) ได้เสนอแนวคิดว่าผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพได้ จะต้องมีบทบาทที่สำคัญ 3 บทบาทหลัก คือ 1) บทบาทระหว่างบุคคล ( Interpersonal roles) ) เป็นบทบาทที่ผู้บริหารจะต้องเกี่ยวข้องกับคนในองค์การ โดยมีบทบาทเป็นตัวแทน เป็นผู้นำ เป็นผู้ประสานงาน 2) บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Roles ) ประกอบด้วยบทบาทการตรวจสอบกำกับติดตาม บทบาทการเผยแพร่ข่าวสาร บทบาทการเป็น

โฆษกของหน่วยงาน และบทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Roles) เป็นบทบาทของผู้บริหารที่ต้องตัดสินใจในการบริหารทุกเรื่อง ซึ่งมีบทบาทย่อยคือบทบาทของผู้จัดการ บทบาทการจัดการกับความไม่สงบในองค์การ บทบาทการเจรจาต่อรอง และบทบาทผู้จัดสรรทรัพยากร ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้ผู้บริหารต้องแสดงในแต่ละสถานการณ์ที่เผชิญในการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีผู้บริหารปฏิบัติตามบทบาทที่เหมาะสม จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด อันจะส่งผลต่อคุณภาพพบว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการ ด้านงบประมาณของสถานศึกษาลดลง ครูผู้สอนมีความเครียดสะสม ท้อแท้ สถานศึกษาขาดโอกาสในการเลือกซื้อสื่อที่ตรงกับความต้องการ (Ministry of Education, 2019) ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (Chiangrai Primary Education Service Area Office 4, 2017) ได้วิเคราะห์ติดตามการประเมินโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ปรากฏประเด็นปัญหาดังนี้ 1) ด้านนักเรียน พบว่ามีการเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นเฉพาะบุคคลในระดับน้อย 2) ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าโรงเรียนบางโรงเรียนยังไม่มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3 )กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะคนพิการ 4) ด้านเครื่องมือ พบว่าโรงเรียนยังขาดแคลนสื่อในการพัฒนานักเรียนพิการแต่ละประเภท เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและการสนับสนุนจากผู้บริหาร และจากการศึกษาของ (Wassana, 2014) พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผู้บริหารที่ทำบทบาทของผู้บริหารได้อย่างเหมาะสมเข้าใจในบทบาทและแสดงบทบาทได้ตามสถานการณ์ จะสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และรอบบิ้นและคลาวเตอร์ (Robbins et al, 2007) กล่าวว่าการทำบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนจะมีความเกี่ยวข้องส่งผลและสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีมาตรฐานได้อย่างมีคุณภาพประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะครูในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งเป็นเขตที่ประกอบด้วยอำเภอเทิง อำเภอพญาเม็งราย อำเภอขุนตาล อำเภอเวียงแก่น อำเภอเชียงของ ซึ่งเป็นพื้นที่ติดกับชายแดนลาวและมีประชากรเป็นชนเผ่าที่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาจำนวนมาก และเป็นเขตที่มีโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วมมากกว่าเขตอื่น เพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของจังหวัดเชียงราย ในการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพมุ่งหวังให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษา และเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพตั้งแต่วัยก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาค

บังคับอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มปกติและด้อยโอกาสและกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ (Chiangrai Primary Educational Service Area office 4, 2017) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT)โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT)โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดดังนี้

1.บทบาทผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้ทบทวนกรอบแนวคิดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและใช้แนวคิดของมินซ์เบริก ( Mintzberg อ้างใน (Robbins et al, 2007 ) ประกอบด้วย

1.1 บทบาทระหว่างบุคคล เป็นบทบาทที่ผู้บริหารจะต้องเกี่ยวข้องกับคนในองค์กร ทั้งที่เป็นคนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบทบาทย่อย 3 บทบาทคือ 1) บทบาทการเป็นตัวแทน 2) บทบาทการเป็นผู้นำ 3) บทบาทการเป็นผู้ประสานงาน

1.2 บทบาทด้านข้อมูลข่าวสารเป็นบทบาทที่ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับรู้ข่าวสาร รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานและเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานสู่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบทบาทย่อย 3 บทบาท คือ1) บทบาทการตรวจสอบกำกับติดตาม 2) บทบาทการเผยแพร่ข่าวสาร 3) บทบาทการเป็นโฆษกของหน่วยงาน

1.3 บทบาทการตัดสินใจ เป็นบทบาทที่ผู้บริหารต้องตัดสินใจในกระบวนการบริหารทุกเรื่อง ที่มีผลสำเร็จต่อองค์การประกอบด้วยบทบาทย่อย 4 บทบาท คือ1) บทบาทผู้ประกอบการ 2) บทบาทของผู้จัดการความไม่สงบในองค์กร 3) บทบาทของผู้จัดสรรทรัพยากร 4) บทบาทการเจรจาต่อรอง

2. มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) )โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม มีองค์ประกอบหลัก 4ด้านคือ (Office of Basic Education Committee, 2012)

2.1 ด้านนักเรียน(S-Student) ดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการ

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน

2.4 ด้านเครื่องมือ (T-Tools) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการทั้งระบบในการสนับสนุนการจัดการเรียนการ

## สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วมจำนวน40โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวนทั้งสิ้น 455 คน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คนและสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratifies random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนคือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จากนั้นสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

โดยวิธีการจับสลากรายชื่อครูตามบัญชีรายชื่อ ให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อคำถามแบบเติมข้อความลงในช่องว่างและแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหาร ประกอบด้วยข้อคำถาม 50 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ลักษณะข้อคำถามในตอนที่2 และตอนที่ 3เป็นแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยข้อคำถามเป็นข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 40 ข้อ

ผู้วิจัยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มครูในโรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง 0.99 ในส่วนแบบสอบถามตอนที่2 และ 3 มีค่าความเที่ยง 0.98 และ 0.97 ตามลำดับ

**วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับกลับคืนทางไปรษณีย์ ได้ข้อมูลกลับคืนที่สมบูรณ์ร้อยละ 100

**การวิเคราะห์ข้อมูล**

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์บทบาทผู้บริหารโดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม โดยหา ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

## ผลการวิจัย

1.บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมมีบทบาทการบริหารในระดับมาก ( ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกบทบาท อยู่ในระดับมาก โดยมีบทบาทด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทด้านอื่น ( ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44) รองลงมาบทบาทระหว่างบุคคล ( ค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) บทบาทการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) ดังตารางที่1

**ตารางที่ 1** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกภาพรวมรายด้าน

| บทบาท | ค่าเฉลี่ย | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน | ระดับ |
|---|---|---|---|
| บทบาทระหว่างบุคคล | 4.26 | 0.41 | มาก |
| บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร | 4.30 | 0.44 | มาก |
| บทบาทการตัดสินใจ | 4.23 | 0.41 | มาก |
| **รวม** | **4.27** | **0.49** | **มาก** |

2.การบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40) รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ (ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43) ด้านสภาพแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42) ดังตารางที่2

**ตารางที่ 2** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกภาพรวมและรายด้าน

| **มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT)** | **ค่าเฉลี่ย** | **ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน** | **ระดับ** |
|---|---|---|---|
| 1. ด้านนักเรียน | 4.21 | 0.42 | มาก |
| 2. ด้านสภาพแวดล้อม | 4.22 | 0.42 | มาก |
| 3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน | 4.27 | 0.40 | มาก |
| 4. ด้านเครื่องมือ | 4.25 | 0.43 | มาก |
| **รวม** | **4.24** | **0.37** | **มาก** |

3.ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT)โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับมาก (r=.0.72) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังตารางที่3

**ตารางที่ 3** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT)โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม

| **ตัวแปร** | ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) | **แปลผล** |
|---|---|---|
| | มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม | |
| **บทบาทผู้บริหาร** | .0.72** | ระดับมาก |

**กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

## สรุปผลการวิจัย

1.บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน

2.มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง ซีท (SEAT) โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง ซีท (SEAT)โรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก (r=.0.72) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

## อภิปรายผล

1.บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำในการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม มีบทบาทการบริหารในระดับมาก ( ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกบทบาท อยู่ในระดับมาก โดยมีบทบาทด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทด้านอื่น ( ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44) รองลงมาบทบาทระหว่างบุคคล ( ค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) บทบาทการตัดสินใจ ( ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) ทั้งนี้บทบาทผู้บริหารดังกล่าวเป็นบทบาทที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติ เพราะเป็นบทบาทที่ครอบคลุมงานทั้งในด้านการบริหารงานทั่วไป งานบริหารงานบุคคลและบริหารงานด้านวิชาการ (Jarunee, 2013) ซึ่งในบริบทของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการบริหารจัดการงานทั่วไป ซึ่งต้องสัมพันธ์ทั้งบุคคลในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน โดยเฉพาะผู้ปกครองเพื่อให้เกิดบรรลุตามแนวทางการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุ ตามเป้าหมาย หรือเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการระหว่างบุคคล มีที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองชุมชนครูผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาบุคลากรทางการแพทย์ ปรับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และจัดสรร จัดหาเพิ่มเติมตามความจำเป็น ผู้บริหารต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีในการแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบตามกฎ กติกาที่กำหนด รวมทั้งเป็นตัวแทนที่มีอำนาจในการลงนามเอกสารสำคัญต่างๆ ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ การสร้างเครือข่ายในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผู้รับรู้ข่าวสาร ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ แสวงหาช่องทางในการพัฒนากิจการขององค์การให้ทันต่อการ

และ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศของเด็กและครูเป็นรายบุคคล รวมทั้ง ช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Office of National Primary School Ministry of Education, 2000) ซึ่งบทบาทดังกล่าวนั้นเป็นบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมต้องปฏิบัติในหน้าที่จึงอยู่ในระดับมากทุกบทบาท เป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของ (Adisorn, 2015) ที่ศึกษาพบว่าบทบาทในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถามศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้บริหารมีบทบาทในระดับมากทุกบทบาท

2.การบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง (SEAT) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40) รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ (ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43) ด้านสภาพแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42) ทั้งนี้ในการบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นสิ่งที่โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเป็นนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of Basic Education Commission, 2012) กำหนดเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่ามาตรฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น แสดงว่าในโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานในระดับมากโดยพบว่า โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบใช้วิธีการ เทคนิคในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกรายข้อ มีการมอบหมายให้ครูมีการประเมินผลอย่างชัดเจนตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งศึกษาในปีพ.ศ.2561 (Chiangrai Primary Education Service Area office 4, 2018 )พบว่ากิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะคนพิการ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันนั้นการดำเนินการของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมในสำนักงานนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4มีการเร่งรัดเป็นนโยบายให้โรงเรียนเรียนร่วม ให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยมีการอบรมครูผู้สอนให้มีการจัดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะรายบุคคล ครูผู้สอนต้องมีการความรู้ในเรื่องการศึกษาพิเศษ ให้ครูที่รับผิดชอบเข้ารับการอบรมด้านการศึกษาพิเศษ ครูผู้รับผิดชอบต้องห่วงใย

ช่วยเหลือนักศึกษาพิเศษตลอด (Ministry of Education, 2019) ซึ่งครูผู้สอนต้องกำหนดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized education program: IEP) เป็นแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (Ministry of Education, 2002) สอดคล้องกับการศึกษาของ (Somjit et al, 2018) ที่ศึกษาพบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน และในปัจจุบันนโยบายการดำเนินการของเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้กำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเชียงรายที่จะส่งเสริม สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามมาตรฐานและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต4 เป็นพื้นที่ติดชายแดนเป็นส่วนของการพัฒนาเขตชายแดนเป็นระเบียงเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เพิ่มขึ้น (Chiangrai Primary Education Service Area office 4, 2020 ) ดังนั้นโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมจึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดีขึ้น และมีการกำหนดงบประมาณในการประชุมผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วมก่อนการเปิดการศึกษา จึงส่งผลต่อการบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับมาก (r=.0.72) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่าเมื่อผู้บริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม มีบทบาทผู้บริหารที่สูงจะทำให้การบริหารตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สูงไปด้วย ทั้งนี้บทบาทของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงตามตำแหน่งหรือสถานะทางสังคม ที่บุคคลนั้นๆ ดำรงตำแหน่ง ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดในการปฏิบัติงานของตำแหน่งนั้น ตามความคาดหวังว่าตนเองควรจะมีบทบาทอย่างไร และคาดหวังว่าตนเองควรจะปฏิบัติอย่างไรในตำแหน่งนั้น บทบาทหลักของผู้บริหาร มินซ์เบิร์ก (Robbins et al, 2007) ได้ให้ข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารไว้ 3 ประการ คือ บทบาทระหว่างบุคคล บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร และบทบาทเกี่ยวกับการตัดสินใจ ซึ่งบทบาทดังกล่าวเป็นบทบาทที่ผู้บริหารองค์การโดยทั่วไปจะต้องแสดงบทบาท ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญ เพื่อให้องค์กร

ประสบผลสำเร็จในบทบาทใดก็บทบาทหนึ่งหรือทุกบทบาท ประกอบกับในการบริหารโรงเรียนแกนนำนั้นผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) โดยเฉพาะบทบาทด้านการตัดสินใจที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารตามมาตรฐานสูงกว่าด้านอื่น ซึ่งมาตรฐานดังกล่าว กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2010) ซึ่งเป็นแนวทางในการใช้ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม ที่มีโครงสร้างของการดำเนินงานใน 4 องค์ประกอบ ด้านนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมและด้านเครื่องมือ และเมื่อผู้บริหารมีบทบาทที่อยู่ในระดับมาก ครอบคลุมการบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง ซีท (SEAT) ที่อยู่ในระดับมากเช่นกันจึงส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง ซีท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมในทิศทางบวกในระดับมาก (r=.0.72)

## ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่าบทบาทผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์กับกับมาตรฐาน การบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จึงควรสนับสนุนให้ผู้บริหารแสดงบทบาททั้งสามบทบาทเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการการเรียนร่วมที่สูงขึ้นด้วย อันจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน

1.2 ในการบริหารตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) พบว่าด้านนักเรียนมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่มีค่าน้อยกว่าทุกด้าน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเปิดเทอม ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ควรมีการประชุม เพื่อกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำร่วมในเขตพื้นที่ ได้ดำเนินการจัดการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการเปิดเทอมเพื่อสร้างคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน

2.ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารและการบริหารตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ตามขนาดโรงเรียน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนในแต่ละระดับ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อทบทวนแนวทางการดำเนินการตามมาตรฐานการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เป็นปัจจุบัน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนร่วมในยุคThailand 4.0

2.4 ควรมีการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับการเรียนร่วมของนักเรียน

## เอกสารอ้างอิง

Burapa, W. (2014). **The relationship Between the Role of School Administrators and the school Under Pathumthani Local Administrative Organization** . Master of Educational Technology Administration, Faculty of Industrial Education , Rajamongkol of Tecnnology University Thunyaburi. (in Thai)

Chaiyachet, S et al. (2018). Inclusive schools administration under the Supervision of Lamphun Primary Education Service Area 2 .**Pikanet Journal**, 14 (1), 177-192. (in Thai)

Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4. (2017). "The Educational Development Plan For Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 (2017- 2021)". Chiangrai: Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4. (Mimeographed). (in Thai)

_____. (2017). "Annual report for follow up Inclusive School with take leader role". Chiangrai: Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4. (Mimeographed). (in Thai)

_____. (2018). "Annual report for follow up Inclusive School with take leader role". Chiangrai: Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4. (Mimeographed). (in Thai)

_____. (2020). "Operational Plan 2020". Chiangrai: Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4. (Mimeographed). (in Thai)

Kaoaein, J. (2013). **Acdemic Administration Technique in Educational Institution.** Yala: Rajabhat Yalai University Press. (in Thai)

Ministry of Education. ( 2010). **Activities Guideline for student development the Basic Education Core Curriculum.** Bangkok :The Teachers' Council of Thailand Publisher. (in Thai)

_____. (2019). **The Follow up and Evaluated report for Inclusive Education for Disability and Children who need Special care**. Nonthaburi: Century Printed. (in Thai)

_____. (2002). **National Education Act B.E.2542 and Amendment (Second National Education Act B.E 2545**. Bangkok : Parcel and Goods Organization Publisher. (in Thai)

_____. (2008). **The Education Act for People with Disability.** www.moe.go.th /moe. 20 June 2019

Niyomtam, S. (2005). **The Integrated Early Childhood Education (6th ed.).** Bangkok: Wankeaw.

Office of Basic Education Commission. (2012). **Standard of Inclusive school teaching and learning for Internal Quality Assurance of Education Institution 2012**. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)

Office of National Primary School Ministry of Education. (2000). **Hand out of Assessment and Identified Disability People foe Education**. Bangkok : Ministry of Education. (in Thai)

Robbins et al. (2007) **Management** .New Jersey :Printice –Hall.

Sriaran, A. (2015). The Roles of School Administrators in Promoting Music Teaching In Traimitr Group Schools under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service . **Prae Wa Kalasin Journal ,Kalasin Rajabhat University**, 2(1), 152-172. (in Thai)

Vanset, S. (2017). **Problem Analysis of Inclusive School.** www.slideshare.net. 20 May 2019. (in Thai)

**(In Thai )**

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **รายงานการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ.** นนทบุรี: โรงพิมพ์เซ็นจูรี่ 21.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 ) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2551). **พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2555**. www.moe.go.th/moe. วันที่ 20 มิถุนายน 2562.

_____. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). **การบริหารวิชาการ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา บูระพา. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**.**

ศรียา นิยมธรรม. (2548). **การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย (พิมพ์ครั้งที่ 6).** กรุงเทพฯ: แว่นแก้ว.

สมจิต ไชยเชษฐ และคณะ. (2561). การบริหารงานโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2. **วารสารพิฆเนศวรสาร**, 14 (1), 177-192.

สมพร หวานเสร็จ. (2560). **ปัญหาการจัดการเรียนร่วม.** www.slideshare.net. วันที่ 20 พฤษภาคม 2562

สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2560). “การรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน ของโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม”. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (เอกสารอัดสำเนา)

_____. (2560). “แผนพัฒนาการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 (2560-2564)”. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (เอกสารอัดสำเนา)

_____. (2561). “การรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน ของโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม”. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (เอกสารอัดสำเนา)

_____. (2563). “แผนการปฏิบัติงานปีงบประมาณ2563 ของ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **คู่มือการคัดแยกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษา.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ.2555**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อดิศร ศรีอรัญ. (2558). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนทางด้านดนตรีของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. **วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธ์**, 2(1), 152-172.